

Antonina Chłapowska do Hieronima Kajsiwicza – z Turwi do Rzymu:

Turwia d. 29 / 4 1843

Przypominając się łaskawej pamięci Xiędza Dobr: osmielam się polecić mu interes Kościoła naszego, będąc pewną że się nim chętnie i gorliwie zajmiesz. Przyjeżdżając tu, zastaliśmy już ukończony nowo wybudowany Kościół Parafialny, o ćwierć mili od Turwi; Kończą teraz ołtarze, ale niektórych obrazów jeszcze nam brakuje. mają ze składki parafialnej być sprawione, a ja uprosiłam o pozwolenie zajęcia się ich wyborem. – Najmilej mi jest sprowadzić je z Rzymu, tak też i najmilej Parafianom będzie. Zachęcił mnie też do tego X. Semenenko podczas swojej tu bytności, radząc mi żebym się do Xiędza Dobr: udała. Przedmioty są bowiem rodzaju czysto Katolickiego, i nie znalazłabym tak łatwo wzoru na nich między malarzami w Berlinie lub w Dreźnie, Nieznalazłabym tam także tak gorliwego przyjaciela, długo opuszczonej i nowo wybudowanej parafii Polskiej.

Kościół jest poświęcony St Andrzejowi potrzeba jest nam więc obrazu wystawującego St Andrzeja na Wielki Ołtarz. po drugie obrazu małego Serca Jezusowego i trzeci równy temu obraz Serca N. S. Maryi Panny –.

Te przedmioty są bardzo trudne, dla tego trzeba je dać przekopiować z doskonałego wzoru proszę więc WPana Dobr: abyś chciał podług swego zdania wybrać je w Rzymie, myśle że pozwolenie kopijowania łatwo otrzymać.

Obraz S. Andrzeja, lubo jest na Ołtarz Wielki nie wiele ma dla siebie miejsca. – Wystawiać jednak może kilka figur. Kościół jest dosyć duży, i dla odległości od Parafian modlących się nie mogą być twarze mniejsze iak $\frac{3}{4}$ natury. do tego się trzeba zastosować i zmieścić figur co się da, podług tej proporcji – Dwa słupy na krzyż, cecha znajoma w Parafii St Andrzeja, musi być odznaczona wyraźnie, – zresztą niech Xiędz Dobr: łaskawie wybierze iaki – chcesz obraz do przekopiowania, częścią lub w całości. czasem część iedna wystawująca przedmiot główny, może być przekopiwana, a dla braku miejsca lub łatwości, nie które części poboczne, mogą być opuszczone, to zupełnie zależy będzie od wyboru WPDobr – Przyłączam tu osobno, miarę obrazów i Kształt – Myślę że Pan Malinski podjął by się tych obrazów; iestem pewna że i jego – cieszyć będzie dla Polskiego Kościoła pracować.

Zasyłam przy tej okazji moje serdeczne ukłony. Proszę go, iak się rozpatrzy w robote, aby obrachował sobie wyłożenie w niej prace i czas należące się wynadgodzenie Pan byś mi doniósł złaski swojej – co wyniesie. przyjąwszy obowiązek sprowadzenia obrazów musze wydatek na nie podać Parafii za w czasie. – Chciałabym żeby te obrazy gotowe były i suche na pierwszego Wrzesnia to iest za cztery miesiące rachując od 1^{go} Maja, Pan Moliere do ktorego napiszę podejmie mi się przywieść albo przesłać je. Ma być w Berlinie w tym czasie. bawi w Rzymie przy Al. Pruskiej

O Miarach –.

Bojąc się żebyś my się nie pomylili w miarach, tutejsze będące inne niz Rzymskie i Francóskie – przysyłam nitkę tu przyłączoną, miare Dużego Obrazu. Całość nitki iest długość obrazu a większa część przedzielona przez Węzeł iest szerokość. Takze osobno iest długość i szerokość małych obrazików Sacre cour di Jesus et Marie. Powtarzam ieszcze dla pamiętania lepiej że twarze w dużym obrazie być nie mogą iak $\frac{3}{4}$ natury – iezeli większe niż $\frac{3}{4}$ mogą to lepiej –.

Miejsce na obraz duży iest zaokrąglone podługowato – iak tu daje rysunek. Na polską miarę to iest 3 łokcie długości – . 2 $\frac{1}{8}$ szerokości iednak przysyłam nitki dla pewności 2 małe obrazki $\frac{3}{4}$ łokcia polskiego – nitkę przyłączam forma owalna.

Co do nas, nigdy o Rzymie nie wspominamy bez rozczulenia; dziękujemy Panu Bogu, że nam dozwolił i być w nim, i czuć cały urok jego, na serca Katolickie.

Moj mąż przepędził zimę w Berlinie przy synie starszym; wrócił przed Wielkanocą do Domu. Zosia i ja, bawiliśmy na Wsi, w Turwi –. Juzia i Kazio rosną, zdrowi są, i kochają Rzym. Kazio budząc się przeżegna się zaraz i już by Wmżny Dobr tym zapomnieniem nie zasmucił.

Spodziewam się, że WPDobr masz wiadomości o szczęśliwym dojściu do Warszawy Portretu i Relikwi swoich.

Nie mogę kończyć tego listu bez uproszenia X. Dobr abyś pozdrowił od nas wszystkich dobrego Xiędza Willefort, którego bardzo często wspominamy i przed Panem Bogiem i między nami.

A teraz przyimi WPDobr wyraz najwyższego poważania i przyiaźni

A Chłapowska